

Most do Rybář

Hodonínský hrad měl v dobách své existence poměrně důležitou funkci, když sloužil nejen jako vrchnostenské sídlo, ale také jako vojenská budova. Cesta z Moravy do Holíče nemohla být dříve vedena hradem a ani v jeho těsné blízkosti, trasa, po které jezdíme dnes, byla vybudována až mnohem později. Současnou cestu přes Štěpnice i s mostem přes Rybářské rameno dal držitel hodonského panství hrabě Josef Czobor postavit v roce 1751, veřejností byla však tato cesta používána až od roku 1783, když byl zámek, od roku 1762 císařský, pronajatý na tabákovou továrnu.

Hrad stál dříve na jednom ostrově, obtékaném řekou Moravou a Rybáře na ostrově druhém, je tedy zřejmé, že výše popsaná cesta musela překonávat řeku. Cesta z Hodonína do Uher byla dost komplikovaná. Vedla nejprve Mlýnskou ulicí na most u mlýna, později známého jako mlýna Redlichova v místech současného Státního okresního archivu, odtud se pokračovalo do Rybář k říčnímu převozu, který byl zřízen před Rybářským jezem a teprve po převezení převozníkem se jelo napříč Štěpnicemi do míst dnešní holíčské silnice.

Podívejme se ale na most, kterému se chce věnovat tato kapitola, tedy na most do Rybář, o kterém můžeme nalézt zmínku již v textech ze sedmnáctého století. Když hrabě Fridrich z Oppersdorfu listinou z 28. září 1651 upravil hodonským roboty a ostatní povinnosti, mimo jiné zde uvádí i tuto povinnost: „Podle potřeby opravovat polovici mostu, vedoucího přes Jalové rameno řeky Moravy (druhou polovici měli opravovat Židé), a to do té doby, pokud nebude znovu postaven válkou zničený most vedoucí do Rybář.“ Pro úplnost je vhodné dodat, že se jednalo o válku třicetiletou, která probíhala v letech 1618–1648.

Dlouho stával těsně za mostem dřevěný kříž, který ještě můžeme spatřit i na některých fotografiích. Ten poslední, který údajně spadl vlivem větru v době protektorátu, byl s letopočtem 1883. Podrobnosti k historii kříže zapsal Vladimír Novák takto: „Kříž ritu solemnis (slavnostně) 20. srpna 1848 vysvětil farář Karel Büchterle. I ten nahradil ještě starší misijní kříž s nápisem „Crux Missions: Modlicy přj tomto sw. Křjž 3krát Otče náš a 3krát Zdravas a Věřm p. b. dosahuje 40 dnů Odpustky, dne 11. Oktobra 1756.“

Původní most do Rybář byl dřevěný, až v období od srpna 1926 do června 1927 byl postaven betonový

most, známý z fotografií svou obloukovou siluetou. Detaily stavby byly tyto: projekt pořídilo ministerstvo veřejných prací, most postavila firma Pittel a Brausewetter, okolní opevnění provedla firma Ing. Hollan a Kučera v Hodoníně. Pamětní listiny byly vloženy do mostního pilíře 20. listopadu 1926, zatěžkávací zkouška provedena 10. června 1927 a toho dne byl most i otevřen běžnému provozu. Náklady činily 613 000 Kč, z čehož město uhradilo 30 procent.

Konec tohoto moderního mostu je spojen doslovně s posledními minutami II. světové války v Hodoníně. Pamětník V. Novák popisuje události takto (zkráceno): „V 16:32 hod. doléhá k nám z města rachocení a rvaní motorů – to německé tanky a děla asi v ústupu popojíždějí, pak zas stojí a prudce pálí. Mezitím nad námi a kolem nás praskají – nyní německé – granáty a šrapnely. Pořádná šupa k domu učitele Zapletala nám sice na chvíli zarazila dech, ale cítíme už sami, že se v městě cosi děje, že se tam kdesi střílí a že palba z děl ztrácí na své síle. V 16:45 hod. letí za hučivého rachotu železobetonový most v Rybářích do povětří! V 17 hodin se situace mění, svištění střel nad námi ustává. Najednou na čtvrt hodiny strhla se na louce před blokem našich domů podle našeho soudu prudká bitva: kulomety rachotily o překot, mužské hlasy řvaly vítězný pokřik a děla malých kalibrů se rozhoukala. Můj syn Jaromír vyběhl na ulici a hned se vrátil se zprávou, že právě zahlédl na ulici Rusy a že tou střelbou ohlásili svůj příchod.“

K obnovení mostu, pro obyvatele města velmi důležitého, došlo brzy po válce. Tehdy zřízený most byl dřevěný, s dřevěným zábradlím i s vyvýšenými deskovými chodníky po straně mostu. Do současné, celkem strohé, kamenné podoby byl most přestavěn v letech 1965 až 1966.

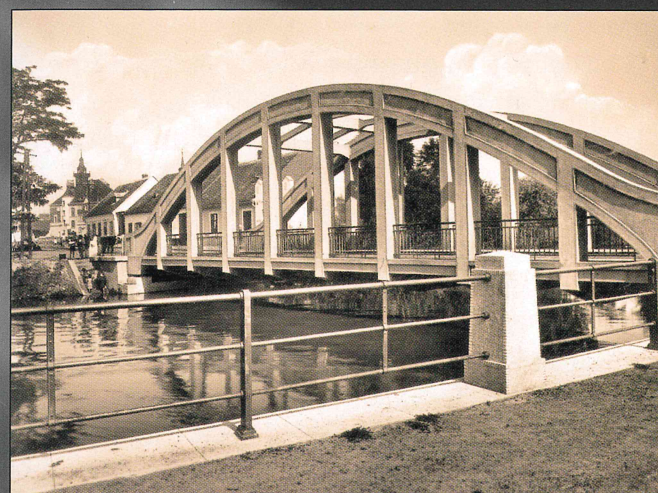
V souvislosti s mostem do Rybář stojí za zmínku ještě jedna maličkost z jeho historie. Podle pověsti měl Hodonín, tak jak každé pořádné místo, kde byla voda, dva hastrmany. Jeden vysedával u Rybářského stavu a ten druhý se nejraději zdržoval v Moravě právě pod Rybářským mostem u Fialovy hospody, kde chytal ty, co se tam koupali. Měl to být dobráček, ale věčně zadumaný, roztržitý chlapík jménem Franček, který se občas v zeleném fráčku a s šosem, z něhož kapala voda, objevil i u řezníka Zeleného, který měl obchod v druhém domě od mostu v Rybářích.

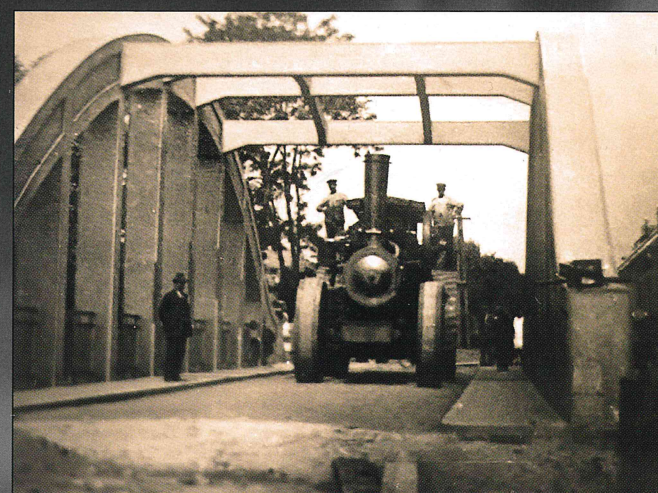
Starý dřevěný most, spojující Malé a Velké Rybáře

Dřevěný kříž je skrytý mezi stromy vpravo za malým chlapcem

Ladná silueta betonového mostu z roku 1927

Zatěžkávací zkouška mostu 10. června 1927

Most zničený 12. dubna 1945 v 16:45 hodin

Vzhled mostu do Rybář v současné době